

AGAPE GUDS VÄLDOFT

En studie om lagen, nåden och den Helige Ande

Lars Micael Larsson

Inledningen:

Det var en gång en grupp människor som kämpade med att förstå Guds budord. De visste att de borde följa Guds vilja, men det fanns en förvirring om vad det verkligen innebar att lyda honom. För många kändes Guds lag som en uppsättning hårda regler – något att oroa sig för och kanske till och med frukta. De undrade: Hur kan vi leva på ett sätt som behagar Gud? Och framför allt, vad innebär det egentligen att följa Guds bud?

I en av sina brev ger Paulus oss ett enkelt och kraftfullt svar på denna fråga. I Efesierbrevet 5:1-2

"Bli Guds efterföljare, ni som är hans älskade barn. Och lev i kärlek, så som Kristus har älskat oss och utelämnat sig själv för oss som en offergåva, ett välluktande offer åt Gud."

Så här börjar Paulus att förklara för oss att vår kallelse inte bara handlar om att följa en lag eller att hålla oss till regler.

Nej, det handlar om att vara som Gud, att efterlikna hans karaktär – och framför allt att leva i kärlek. Det är den kärleken som Kristus visade oss, när han utelämnade sig själv för oss. Jesus blev den ultimata offergåvan för oss. Det var hans kärlek till oss som drev honom att ge sitt liv för vår skull.

Och på samma sätt uppmanar Paulus oss att leva i kärlek – en kärlek som ger, en kärlek som förlåter, och en kärlek som söker det bästa för andra.

Men varför är detta så viktigt? Vad betyder det egentligen att "bli Guds efterföljare"? Och vad är det för kärlek som Paulus talar om? För att förstå detta måste vi först se på hur Guds budord och hans lag fungerar i vårt liv.

I Andra Moseboken 20 hittar vi de välkända Guds budord, som många ser som en lista av strikta regler och påbud.

Men när vi tittar närmare på dessa budord ser vi att de grundar sig på agape-kärlek, Guds oändliga, självutgivande kärlek till oss. De är inte bara en

uppsättning regler som ska följas mekaniskt, utan de handlar om att skydda oss och våra medmänniskor.

Guds bud är inte avsedda att vara tunga bördor utan istället ett sätt att leva i gemenskap med Gud och varandra. När vi följer dessa bud, skapar vi ett samhälle som är tryggt, där rättvisa och godhet kan blomstra.

Men här finns också en varning, som vi ser i

Galaterbrevet 3:10,

”Men över alla dem som litar på laggärningar vilar en förbannelse; det står ju skrivet: Förbannad är var och en som inte håller sig till allt som står skrivet i lagens bok och fullgör det.”

Detta visar på en viktig aspekt av Guds lag: om vi försöker följa den på vårt eget sätt, utan att förstå dess syfte och hjärta, kan den bli en börda.

Om vi bara ser lagen som ett sätt att försöka vinna Guds godkännande genom våra handlingar, riskerar vi att hamna i en fälla. Då blir lagen inte en välsignelse utan en förbannelse. Vi kommer aldrig kunna leva upp till den perfektion som lagen kräver. Det är därför vi behöver Jesus.

Jesus kom inte för att riva ner Guds lag utan för att uppfylla den. Genom hans liv, död och uppståndelse har vi nu den möjlighet att leva ut Guds lag på ett sätt som är möjligt – genom hans kärlek, genom hans nåd.

När vi blir hans efterföljare och lever i kärlek, som Paulus uppmanar oss till i Efesierbrevet, är det inte bara en fråga om att följa regler. Det handlar om att leva ut Guds kärlek genom oss, i världen.

Och i detta, när vi söker att efterlikna Kristus, finner vi den verkliga friheten – inte friheten att göra vad vi vill, utan friheten att leva på det sätt som vi skapades att leva. Avslutning:

Så, när vi talar om Guds bud och lag, handlar det inte om att följa en uppsättning strikta regler för att förtjäna Guds kärlek. Det handlar om att förstå den kärlek som Jesus visade oss och att leva den vidare till andra.

När vi gör det, ger vi också en riktig plats åt Guds lag i vårt liv – inte som en börda, utan som ett välluktande offer till Gud. Ett offer som vi ger i tacksamhet och lydnad för hans oändliga kärlek till oss.

Kampen om motivet – lagen, förbannelsen och den stora lögnen.

Det var aldrig fel på lagen. När Gud gav människan sina bud var det inte som ett fängelse, utan som ett skydd. Lagen var god – en spegel av Guds egen rättfärdighet, ett uttryck för hans kärlek. Den skyddade relationen till Gud, till varandra, till livet självt.

Men något hände. I mänsklighetens djup började en annan röst tala: “Om du gör tillräckligt... då förtjänar du det. Då är du värdig.” Och i det ögonblicket förvandlades lagen – inte i sitt väsen, utan i hur vi såg på den.

Vi började använda den som en stege. Ett sätt att nå Gud, klättra upp till himlen på egen hand. Men den stegen var bräcklig, byggd av vårt eget högmod, vår egen osäkerhet, vår egen kamp för kontroll. Och det är här förbannelsen kommer in.

Det är inte lagen som förbannar – det är vi själva som går fel när vi försöker använda den till något den aldrig var avsedd för. När vi försöker bevisa vårt värde inför Gud genom gärningar, blir konsekvensen bundenhet,

förtvivlan... död. Ingen människa kan bära lagen som en väg till frälsning – den visar bara att vi behöver en Frälsare. Var kommer då detta felaktiga tankesätt ifrån? Varför tror vi att vi måste förtjäna Guds kärlek?

För att lögnen är urgammal. Den började inte ens på jorden. Den började i himlen, i en annan varelse – en som en gång var full av ljus.

Hans namn var Lucifer – ljusbringaren, den främste bland änglar. Men han ville något mer. Det räckte inte att återspegla Gud. Han ville bli Gud.

Men skapelsen kan aldrig bli Skaparen. I sin stolthet vände han sig mot Gud och blev Satan – motståndaren. Och samma lögn han trodde på planterar han än idag i människors hjärtan: “Du är inte älskad som du är. Du måste förtjäna det.” Men Gud säger något helt annat.

Han säger: “Du är mitt barn. Du tillhör mig redan. Inte för att du har gjort något – utan för att jag har skapat dig och älskat dig från början.” Precis som ett barn inte behöver förtjäna sina föräldrar, behöver vi inte förtjäna Gud. Vi tillhör honom av naturen.

Satan vill dra oss bort från denna sanning, få oss att leva i prestation, i skuld, i rädsla. Men Kristus kom för att befria oss från det. Inte från lagen – utan från förbannelsen som uppstår när lagen används fel. Han fullbordade den, så att vi i honom kan leva av nåd, i frihet, i sanning.

Lögnen i lustgården – en sanning förvrängd

Det började med en viskning i Eden. Ormen var listigare än alla andra djur som Herren Gud hade skapat. Och han ifrågasatte inte Guds existens. Han ifrågasatte Guds intentioner. När han talade till kvinnan sa han inte: "Gud finns inte", utan: "Gud vill inte ert bästa." Vi läser från

Första Moseboken 3:1–5:

"Men om frukten på det träd som står mitt i lustgården har Gud sagt: Ät inte av den och rör inte vid den, ty då kommer ni att dö." Då sade ormen till kvinnan: "Ni skall visst inte dö! Men Gud vet att den dag ni äter av den skall era ögon öppnas, så att ni blir som Gud med kunskap om gott och ont."

Löftet från Gud var tydligt. Men lögnen smög in och skar av tilliten. Orden sades med list, men med ett dolt syfte – att väcka misstanke mot Skaparen själv. Och så tog lögnen fäste.

Satan, besegrad men ännu verksam, viskar samma sak än idag – inte direkt, men genom känslor, idéer och röster i vår värld. Han använder till och med Guds egna ord för att förvränga sanningen. Han tar det som är heligt – lagen – och gör den till ett redskap för högmod, självrättfärdighet eller fördömelse.

Han "oprogrammerade" människans förtroende för Gud. Det låter som ett tekniskt uttryck, men det beskriver det väl – vi är inte längre i linje med vårt ursprung. Lagen som skulle hjälpa oss att älska blev något vi använder för att bevisa, jämföra, kontrollera.

På så sätt fick lögnen makt – inte för att den var sann, utan för att vi trodde på den. När vi förlorade tilliten till Gud, började vi luta oss mot oss själva. Och med det kom stoltheten, jämförelsen, och slutligen: anklagelsen.

Men denna lögn – att vi kan använda lagen som en måttstock för egenrättfärdighet – är roten till mycket av vår separation från Gud. Den drar oss bort från vårt harmoniska ursprung: att vandra med Gud, av nåd, i gemenskap.

Och det är här vi måste vara varsamma. Att hålla buden – som t.ex. sabbatsbudet – är gott. Det är ett uttryck för tillit och kärlek till Gud. Men vi kommer inte in i himmelriket för att vi håller buden. Inte sabbaten. Inte något annat. Vi kommer dit genom Kristus.

Vi får inte göra lagen till en måttstock för att bedöma andra – eller oss själva. Det är inte vår uppgift att använda budordet för att hitta fel, väga brister eller bygga upp en känsla av andlig status.

Och därför leder detta oss in i nästa viktiga perspektiv: hur lagen användes fel av dem som trodde sig förstå den bäst – fariséerna. Låt oss läsa vidare ur ett välkänt bibelställe, där Jesus själv konfronterar detta missbruk.

Den som är utan synd...

De stod där i tyst förväntan. Stenarna tyngde i händerna – inte bara bokstavligen, utan i hjärtat. En kvinna hade blivit tagen på bar gärning. Skulden var uppenbar, domen redan förberedd. Det var inte bara ett straff som väntade – det var ett exempel. Men mitt i uppståndelsen var det någon som böjde sig ner. Jesus ritade i sanden.

Han sa inget till en början. Och när han väl talade var det som om tiden stannade: ”Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen.” Tystnaden blev tung. En efter en släppte de sina stenar och gick därifrån. Kvar stod bara kvinnan – och Nåden själv.

Vi läser från Johannes 8:7–10:

”När de envisades med sin fråga såg han upp och sade: »Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne.« Och han böjde sig ner igen och ritade på marken. När de hörde hans svar gick de därifrån en efter en, de äldste först, och han blev ensam kvar med kvinnan framför sig. Jesus såg upp och sade till henne: »Kvinna, vart tog de vägen? Var det ingen som dömde dig?« Hon svarade: »Nej, herre.« Jesus sade: »Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer.”

Jesu svar var inte en frikännande dom i bemärkelsen att synd inte spelar någon roll – men han pekade på ett djupare problem: människors hjärtan. Människors dom.

I Matteus 7:1 står det:

”Döm inte, så blir ni inte dömda. Ty med den dom som ni dömer med skall ni dömas, och med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er.”

Det här handlar inte om Guds dom. Det handlar om den mänskliga benägenheten att mäta, väga och fälla utslag i Guds namn – utan att förstå Hans hjärta. Fariséerna var ett tydligt exempel. De var brinnande för lagen, nitälskande för buden, men något saknades. De förstod inte syftet.

De använde Guds lag som en hammare, inte som ett ljus. De trodde att lydnad i sig var vad som behagade Gud – men de missade själva centrum i budskapet. De blev dömande, självrättfärdiga. Och just därför kunde de inte förstå vad Jesus gjorde med kvinnan – eller varför han inte kastade stenen.

Vi behöver stanna upp här en stund. Vad var det de saknade? Jag lämnar en liten paus till eftertanke. Fundera en stund – för det är avgörande för hur vi själva närmar oss Guds lag.

Det vi tror är hängivenhet kan i själva verket vara stolthet – om vi tappar kontakten med kärnan i Guds vilja. Och därför ska vi inte heller använda lagen som ett sätt att rangordna människor, oss själva, eller ens buden i sig.

Vi får inte låta ett budord bli större än Guds röst själv. Alla budord är viktiga, men det finns ett som bär de andra – ett som inte kan saknas. Och det är det vi kommer till strax.

Kärleken som fattades – och den falska fromheten

Fariséerna höll lagen. De gjorde det minutiöst, med all yttre precision. Men något saknades, och det de saknade gjorde dem blinda. Jesus sammanfattade det som hela lagen vilade på – det som ger buden dess syfte och kraft:

I Matteus 22:37–39 säger han:

”Du skall älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd. Detta är det största och främsta budet. Sedan kommer ett som liknar det: Du skall älska din nästa som dig själv.”

Agape. Den utgivande, osjälviska kärleken. Det är här fariséerna föll. De älskade lagen – men inte Gud. De lydde reglerna – men inte i kärlek. Lagen blev ett sätt att bevisa sin fromhet, inte en väg att älska. Resultatet? Egenrättfärdighet.

Det yttre kan vara övertygande. Men det är inte kläderna, inte språket, inte gärningarna i sig som avgör – utan motivet och relationen till Gud. Jesus utvecklar detta bara några verser senare:

Matteus 7:21–23:

”Inte alla som säger ’Herre, herre’ till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske faders vilja. På den dagen skall många säga till mig: ’Herre, herre, har vi inte profeterat i ditt namn och drivit ut demoner i ditt namn och gjort många underverk i ditt namn?’ Då skall jag säga dem som det är: ’Jag känner er inte. Försvinn härifrån, ni ondskans hantlangare.’”

Orden är allvarliga – och samtidigt klagande. Det handlar inte om yttre handlingar. Det handlar om relationen till Jesus. Vi finner Guds vilja tydligt i Johannes 6:40:

”Ja, detta är min Faders vilja, att var och en som ser Sonen och tror på honom, han skall hava evigt liv, och att jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.”

Det är tron på Sonen som leder till evigt liv. Ja, vår tro på Jesus föder handling – men det finns också handling utan tro. Och det är just där faran ligger. Det är möjligt att göra gott, att utföra stordåd, att tala i Guds namn – utan att ha sitt hjärta förankrat i honom.

Jesus varnar oss inte för världen här – han varnar för de som ser ut som får, men i själva verket bär något annat inom sig. Rovlystna hjärtan. Förtäckt maktbegär. Tro utan kärlek. Religion utan relation. Vad räcker för Gud?

Jag har vänner som säger: "Det räcker att vara god. Att göra gott." Och jag förstår var de kommer ifrån – det är ett mänskligt, moraliskt resonemang. Men vi måste våga säga detta i kärlek: Det goda räcker inte i sig självt.

Det som räknas är tron på Jesus. Det är den som rättfärdigar oss – inte våra egna gärningar, hur goda de än verkar. Men det är inte vår uppgift att döma dessa människors hjärtan. Det lämnar vi till Gud. Vi kan och bör peka på sanningen. Men domen tillhör inte oss – utan honom som ser hjärtat.

Högmod. Avståndstagande från dem som inte nådde upp. Och det är därför vi måste börja varje lydnadshandling, varje strävan efter att följa Guds bud, med att ställa oss en enkel fråga: Är mitt hjärta fyllt av Guds kärlek – Agape?

Nu när vi har svaret på vad fariséerna saknade, leder det oss vidare till en annan viktig punkt i vår vandring – en varning från Jesus själv. Förklädda får och hjärtats motiv

Jesus varnade för falska profeter – människor som utåt sett såg fromma ut, men vars hjärtan dolde en annan verklighet. Vi läser från

Matteus 7:15:

"Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar."

Vad är Guds vilja – och varför är det så avgörande?

Vi står inför några av de mest utmanande och allvarsamma orden som Jesus uttalat. Orden talar inte till världens förnekare eller till öppet syndiga människor – utan till de som bekänner sig till honom. Till dem som säger "Herre, Herre", men ändå står utanför.

Matteus 7:21–23:

"Inte alla som säger 'Herre, herre' till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske faders vilja. På den dagen skall många säga till mig: 'Herre, har vi inte profeterat i ditt namn och drivit ut demoner i ditt namn och gjort många underverk i ditt namn?' Då skall jag säga dem som det är: 'Jag känner er inte. Försvinn härifrån, ni onskans hantlangare.'"

Det är skakande – för dessa människor har utfört andliga gärningar. De har profeterat, kastat ut demoner, gjort mirakler – men ändå säger Jesus: "Jag känner er inte." Varför?

Jesus svarar indirekt men tydligt: Det handlar inte bara om vad du gör – utan vem du gör det i och för. Relationen med honom är det som avgör. Och det är denna relation som är Guds vilja.

Johannes 6:40 ger oss nyckeln:

"Ja, detta är min Faders vilja, att var och en som ser Sonen och tror på honom, han skall hava evigt liv..."

Det är detta Gud vill: att vi ser Sonen – och tror. Det är tro som öppnar dörren till livet. Inte gärningar. Inte fromhet. Inte religiositet. Handlingar – men utan relation Jesus säger inte att gärningarna i sig var onda. Men de var inte förankrade i tro.

De saknade rot i gemenskapen med Kristus. Precis som rovlystna vargar i fårakläder kan efterlikna fårens beteende, så kan också gärningar se äkta ut – utan att vara det.

Matteus 7:15:

"Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar."

Vi känner igen dem inte alltid på deras yttre, men på frukten. På andan. På tonen. På kärleken – eller avsaknaden av den.

Jag har vänner som säger: "Jag tror det räcker att vara en god människa. Om jag gör gott, så kommer jag till himlen." Och visst, det låter rätt. Mänskligt sett är det logiskt.

Men det är inte vad Jesus lär. Gud ser till hjärtat – och till förankringen i Sonen. Det är inte våra goda gärningar som rättfärdigar oss. Det är nåden. Tron. Gemenskapen med Kristus. Jag vill inte döma dessa människors hjärtan.

Jag överlåter deras öde åt Gud – men jag vågar tala sanning. För Jesus talade tydligt: många kommer att tro att de var med honom, när de i själva verket bara följde sin egen rättfärdighet.

En doft som Gud inte finner behag i

Jesus kallar dem i vers 23 för "ondskans hantlangare". Det är starka ord. Men varför så skarpa?

För egenrättfärdighetens lära – läran om att vi kan förtjäna frälsning – hindrar människor från att komma till Gud i ödmjukhet. Den läran stänger dörren till nåden.

Det är en rutten doft för Gud, för den bär samma frö som den gamle ormens lögn: "Ni ska bli som Gud." Men Guds nåd...

Samtidigt måste vi se balansen. Jesus vill inte skrämma bort oss från Gud – han vill dra oss närmare. För även om vi misslyckas med att uppfylla lagen, även om vår lydnad haltar och vår kärlek sviktar, så är vi fortfarande Guds barn.

Vår trygghet vilar inte i lagen – utan i Guds nåd. Det är just detta som gör evangeliet så befriande: Vi är inte barn för att vi är lydiga – vi är lydiga för att vi är barn.

Jesus skärper lagen – inte för att döma, utan för att visa vägen till nåden

I Bergspredikan – som enligt min övertygelse är en av de viktigaste predikningar Jesus höll – får vi en fördjupad förståelse för hur vi ska förhålla oss till Guds bud.

Här går han rakt till hjärtat av vår mänsklighet, till våra innersta motiv och drivkrafter.

Och nu kommer vi till en avgörande punkt i min predikan. Lyssna noga, för detta berör oss alla:

Stolthet och högmod gör oss blinda. Blinda för vad då?

Blinda för vår egen synd. Blinda för vår sanna identitet – att vi är skapade av Gud och tillhör honom, oavsett våra prestationer. Vi tillhör

Gud inte därför att vi förtjänar det, utan för att han älskar oss. Alltid. Men för att vi ska kunna ta emot denna kärlek fullt ut, måste vi se sanningen om oss själva.

Sanningen om synden i våra liv. Det är därför Gud gav oss budorden – inte för att fördöma oss, utan för att belysa vår natur och vägleda oss mot något större.

Jesus höjer ribban – för att visa oss behovet av nåd

Det fanns på Jesu tid – och finns än idag – en lära som säger att människan måste uppnå frälsning genom egna laggärningar. Som om vi kunde klättra upp till himlen med våra egna händer. Men Jesus visar oss en annan väg.

Han avslöjar den mänskliga stolthetens illusion – genom att höja ribban. Han gör inte lagen enklare. Tvärtom – han gör den omöjlig att uppnå i egen kraft.

”Den som ser på en kvinna med åtrå har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap.”

Med dessa ord förklarar Jesus att synd inte bara handlar om yttre handlingar. Den börjar i hjärtat, i tankarna, i våra inre begär. Och detta gäller inte bara begär efter någon annans partner.

Det gäller alla de tankar och drivkrafter som fjärrar oss från Gud – själviskhet, vrede, förakt, avund.

Poängen är tydlig: Ingen av oss kan stå rättfärdig inför Gud i egen kraft. Men där synden finns – där flödar också nåden. Vi behöver inte frukta detta. Vi behöver inte gömma oss.

För Gud vet om vår kamp. Han känner till våra svagheter, våra fall, våra frestelser. Och han dömer oss inte i vrede – han möter oss med nåd. Hans nåd är större än vår synd. Hans förlåtelse är ständigt verksam.

Hans kärlek är oföränderlig. Det är därför vi behöver nåden varje dag – inte som en reservlösning, utan som vårt andliga syre. Den bär oss genom frestelsen, genom kampen, genom varje fall.

Vi är kallade att leva i ljuset, att se sanningen – inte för att dömas av den, utan för att befrias genom den. För sanningen gör oss fria, och i Kristus har vi funnit sanningen.

Nåd, lag och Agape – Guds fullkomliga väv

Jesus möter äktenskapsbryterskan. Hon står inför honom, avklädd, dömd av män, men inte av Gud. Han säger: "Inte heller jag dömer dig."

Och detta, trots att han var den ende som verkligen hade rätten att döma henne.

Nu vill jag ställa en kuggfråga: Vad är det som framträder här – kärlek eller lag?

Svaret är: Båda. I Jesus möter vi lagens helighet och kärlekens fullhet, sammanvävda i Guds nåd.

I Bergspredikan visar Jesus oss hur vi ska förhålla oss till Guds bud. Där avslöjar han Satans lögn: att vi skulle kunna ta oss till himlen genom egna prestationer – genom laggärningar.

Men detta är ett falskt evangelium. Vi läser i

Efesierbrevet 2:8–9:

"Ty av nåd har ni blivit frälsta genom tro. Och detta är inte er egen gärning; det är Guds gåva, inte ett resultat av gärningar, så att ingen kan skryta."

Vi är frälsta av nåd, inte på grund av våra gärningar – inte för att vi förtjänar det, utan därför att Gud älskar oss.

Vi är Guds egendom, utvalda från begynnelsen att leva i gemenskap med honom. Den kärlek han visar oss är Agape – den kravlösa, utgivande, trofasta kärleken. Den kärlek som älskar, inte för att vi är goda, utan för att han är god.

Vi ser samma kärlek i Jesu liv och gärning. Han bar inte bara Guds bud – han bar Guds väldoft, kärlekens doft, Agapes doft.

Guds lag är inte tänkt att fjättra oss. Den är tänkt att lukta Agape. Det är den doft Jesus vill att vi ska bära med oss.

När vi lever i Agape-kärleken, då uppfyller vi Guds lag, inte av tvång, utan av hjärtats frihet.

Budorden och Agape är sammanbundna – inte som motsatser, utan som en helhet i Guds väsen. De är, bildligt talat, Guds DNA. Och detta DNA är tänkt att återspeglas i oss – i våra liv, våra ord, våra gärningar.

Nåd, inte dom – det väldoftande kärleksbeviset

Jag vill dela något personligt. Själv tog jag emot min frälsning genom ett kärleksbudskap. Inte genom anklagelse. Inte genom skrämsel. Utan genom ett väldoftande kärleksbevis från Jesus – trots att jag inte förtjänade det.

Skulle jag kunna ta emot Guds frälsning genom att någon anklagade mig? Knappast.

Men genom förmaning och undervisning som vilar på kärlek – ja. För det är så Anden verkar. Den arbetar i hjärtan, varsamt men kraftfullt. Låt oss lita på att Guds Ande gör sitt verk – i oss och i andra.

Låt mig nu visa ett annat perspektiv, ett felaktigt sådant, som Jesus själv avslöjar i

Lukas 18:9–14:

”Till några som litade på att de själva var rättfärdiga och som såg ner på alla andra riktade han denna liknelse: Två män gick upp till templet för att be.

Den ene var farisé, den andre tullindrivare. Farisen ställde sig och bad för sig själv: ’Jag tackar dig, Gud, för att jag inte är som andra människor: tjuvar, bedragare och horkarlar, eller som tullindrivaren där.

Jag fastar två gånger i veckan, jag lämnar tionde av allt jag köper.’ Men tullindrivaren stod avsides och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen, utan slog med händerna mot bröstet och sade: ’Gud, var nådig mot mig syndare.’

Jag säger er: det var han som gick hem rättfärdig, snarare än den andre. Ty den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig skall bli upphöjd.”

Här visar Jesus oss vem Gud räknar som rättfärdig. Inte den som berömmar sig själv, utan den som ödmjukt söker nåd. Inte den som lyfter sig själv över andra, utan den som erkänner sin skuld och söker Guds hjärta. Den rättfärdige är inte den felfria – utan den ödmjuke. Den som rannsakar sig själv, dag för dag.

Den som förstår att Guds kärlek är större än laggärningar, och att hans nåd inte kan begränsas av våra mänskliga måttstockar.

Vi får inte sätta våra egna övertygelser eller läror som mått för andra. Vi är varken domare eller åklagare.

För om inte Gud dömer – varför skulle då vi? Skulle vi sätta oss över Gud genom att utfärda domar? Nej, det bästa vi kan göra är att överlämna domen till honom – han som dömer i kärlek och i nåd. Han som förlåter även blodröda synder med sin väldoft av Agape.

Kärleken är lagens fullhet

Vi läser i Romarbrevet 13:10: "Kärleken vållar inte din nästa något ont. Kärleken är alltså lagen i dess fullhet."

Här återvänder vi till Agape – den utgivande kärleken. Agape gör Guds lag fullkomlig. Det är genom denna kärlek vi uppfyller lagen.

Jesus säger: "Älska så som jag har älskat er." Det handlar inte om känslor. Agape är inte en känsla – det är en befallning.

Gud frågar inte om du känner för att älska din fiende. Han säger: "Du ska älska dina fiender." Och: "Vänd andra kinden till."

Du kanske säger: "Jag har ingen kärlek till den där personen. Jag känner ingenting för honom eller henne."

Det spelar ingen roll. Du behöver inte känna – du behöver besluta.

Du kan säga: "Jag vill göra gott, oavsett om det gäller en fiende eller en vän."

Jag vet att det är svårt att vara fullkomlig i Agape-kärleken. Att älska så som Jesus älskade kräver något som inte finns naturligt i oss. Men vet du vad som hjälper oss? Ödmjukhet.

Den ödmjuka säger: "Herre, jag förmår inte uppfylla dina bud. Men jag vill. Hjälp mig att sprida din Agape-kärlek. Hjälp mig att leva ditt evangelium."

Och det är då vi får kraft. För Gud har inte lämnat oss ensamma. Han har gett oss sin Helige Ande. Det är i den Helige Andens kraft vi kan leva ut kärleken som lagen uppfylls genom.

Agape och lagen – en doft från Gud

Agape-kärleken är inte skrytsam. Den är inte högmodig. Den söker aldrig sitt eget. Den hjälper utan att kräva något tillbaka. Den ger – alltid – både till vänner och fiender. Den vänder den andra kinden till. Den är inte beroende av känslor – den handlar utifrån Guds vilja.

Om vi ser tillbaka på fariséerna, så var problemet tydligt: De hade lagen – men inte Agape. De tillämpade Guds bud utan kärlek. De dömde – inte i sanning, utan i stolthet. De använde Guds ord för att upphöja sig själva.

Därför missade de lagens väldoft – för den doftar bara där Agape finns. Men låt oss se på ett annat perspektiv: Från lagen får även synden sin näring. Vi läser från Romarbrevet 7:7-8:

”Vad ska vi då säga? Att lagen är synd? Verkligen inte! Men det var först genom lagen som jag lärde känna synden. Jag hade inte vetat vad begäret var om inte lagen hade sagt: Du ska inte ha begär. Men synden grep tillfället och väckte genom budordet alla slags begär i mig. Utan lag är synden död.”

”Utan lag är synden död.”

Man kan undra – varför inte bara ta bort lagen, så försvinner synden? Men så enkelt är det inte. Om lagen försvinner, upphör även vi att existera. För lagen är inte bara regler – lagen är en del av Guds väsen. Guds lag är helig. Guds lag är god. Gud är lagen – och Gud är Agape.

Liknelsen om liljekonvaljen:

Tänk på liljekonvaljen. Så många älskar den – den är vacker, och den doftar ljuvligt. Men den är också giftig – om man förtär den felaktigt. Missbrukar man den, kan det bli till förbannelse.

Fel hantering av något gott kan skada. Så är det också med Guds lag. Lagen doftar Agape. Men om man äter den utan förståelse, utan kärlek, utan ödmjukhet – då blir den till dom.

Det är inte doften som är liljekonvaljen – men doften vittnar om blomman. Så är det med Guds lag.

Det är inte väldoftan i sig som är Gud men väldoftan vittnar om Honom. Gud är den som doftar Agape. Han är källan till kärleken. Han är själva väsendet av allt som är heligt och gott.

(Det är Gud som är Kärleken, inte kärleken som är Gud).

1 Johannes 4:16: ”Och vi har lärt känna den kärlek som Gud har till oss och tror på den. Gud är kärlek, och den som förblir i kärleken förblir i Gud och Gud i honom.”

Lagen som renar – en liknelse om synd och nåd

Det finns ytterligare ett syfte med Guds lag – och det vill jag illustrera med en personlig berättelse.

När jag var ungefär nio eller tio år gammal fick jag en vårta vid näsroten. Den såg – sorgligt nog – ut som en snorkråka. Och det räckte för att jag under en tid skulle få smeknamnet "kråkan". Lösningen? En frätande syra – salicylsyra.

Varje dag behandlades vårtan, och det sved. Det gjorde ont. Men efter några veckors behandling var vårtan borta – och jag var hel och ren igen.

I denna bild är vårtan synden. Och det frätande medlet är lagen. Lagen avslöjar synden. Lagen angriper synden. Lagen plågar – men bara för att rena. När vi ställs inför Guds helighet, då reagerar vi.

När vi möter den totala, renaste kärleken – då känns vår synd extra tydlig. Det är inte för att Gud vill skada oss.

Det är för att vi är besmittade – och Guds helighet avslöjar det. Precis som salicylsyran brände bort det som inte hörde hemma, så verkar Guds lag i våra liv för att rena oss – inte för att fördöma. Och ja – det kan göra ont.

Vi kan känna något som liknar ångest eller "syndanöd". Men det är inte en förkastelse – det är en inbjudan till helgelse. Det är inte ett straff.

Det är inte fördömmelse. Det är en påminnelse om att något i oss behöver lämna plats åt Guds kärlek.

Så nästa gång du känner lagens skärpa kom ihåg vårtan. Kom ihåg hur något fult och smärtsamt togs bort.

Inte av hat. Utan av kärlek. Guds lag är ren. Guds lag är god. Och Guds nåd är större.

Lagens syfte – och Kristi seger

Lagens syfte är att upplysa oss om synd – inte att straffa syndaren. Nej, Guds lag straffar inte människan – den straffar synden och döden. Människors lagar dömer förbrytaren. Men Guds lag söker roten till det onda – och vill upprätta människan. Det är inte vår förmåga att hålla lagen som avgör om vi tillhör Gud. Det är Guds nåd och Jesu försoning som öppnar vägen till himlen. Vi läser från

Galaterbrevet 3:10–14:

”Men över alla dem som litar på laggärningar vilar en förbannelse... Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse genom att för vår skull ta förbannelsen på sig...”

Lägg märke till vad det står i vers 13: ”Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse...”

Jesus – han som själv var lagen i dess fullhet – tog förbannelsen, synden och döden, på sig själv. Och genom honom finns räddning för alla människor. Alla synder – även de som vi i vårt mänskliga tänkande kallar de ”värsta” – är frälsta genom blodet på korset. Ingen domare, ingen åklagare, ingen makt i världen kan längre döma oss till döden. Jesus har brutit Satans makt. Men frågan till dig blir nu:

Tror du detta? Tror du att Jesus verkligen bar din synd? Din skam? Din död? Kanske är det för stort. För underbart. För otroligt. Men det är sant. Min egen tro var bara som ett senapskorn i början.

Men den växte – genom Guds Ande som ledde mig steg för steg, djupare in i förståelsen av Guds ord. Så jag vill ge dig ett råd nu: Skriv ner detta bibelställe.

Läs det igen när du kommer hem. Rannsaka dig. Ropa till Gud. Låt den Helige Ande tala till ditt hjärta. Och förstå – i djupet av ditt inre – att du är älskad, renad och försonad genom Jesus Kristus.

Efesierbrevet 2:1-10:

”Ni var döda genom era överträdelser och synder den gång ni levde i dem på denna tidens och världens vis och lät er ledas av fursten över luftens rike, över den andemakt som nu är verksam i olydnadens människor.

Sådana var vi alla en gång, då vi följde våra mänskliga begär och handlade som kroppen och våra egna tankar ville, och av födseln var vi vredens barn, vi som de andra.

Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har älskat oss med så stor kärlek att fast vi var döda genom våra överträdelser har han gjort oss levande tillsammans med Kristus – av nåd är ni frälsta – och uppväckt oss med honom och gett oss en plats i himlen genom Kristus Jesus.

Därmed ville han för kommande tider visa den överväldigande rika nåden i sin godhet mot oss genom Kristus Jesus. Ty av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det. Det beror inte på gärningar, ingen skall kunna berömma sig. Vi är hans verk, skapade genom Kristus Jesus till att göra de goda gärningar som Gud från början har bestämt oss till.”

Det allra sista bibelordet i denna undervisning vill jag ge er att bära med er: Romarbrevet 13:10

"Kärleken vållar inte din nästa något ont. Kärleken är alltså lagen i dess fullhet."

Efter Jesu försoning är det detta som råder. Genom tron har vi fått en hjälpare – den Helige Ande – som formar oss, leder oss och låter oss bära samma väldoft som Gud. Vi ska inte bli Gud – men vi kan dofta som han. Minns liljekonvaljen: Det är inte doften som är blomman.

Men doften vittnar om blomman. Så är det med Guds kärlek i oss:

Det är inte gärningen i sig som frälser – men gärningen vittnar om vem vi tillhör. Låt oss dofta som Gud. Låt våra liv vara fyllda av Agape – den kravlösa kärleken. Uppmuntra varandra till goda gärningar, inte för din egen skull – utan för din nästas bästa. Vakna upp varje morgon och älska din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ. Skriv hans budord i ditt hjärta och sinne. Bejaka och välkomna Agape i din tjänst för Gud. Älska din nästa – och sprid Guds väldoft. Amen.